

**Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Федерація професійних бухгалтерів і аудиторів України
Державна вища техніко-економічна школа
ім. Броніслава Маркевича в Ярославі (Польща)
Вища школа економіки і менеджменту в публічному
адмініструванні у Братиславі (Словаччина)
ВПГО «Спілки аудиторів України»
Аудиторська компанія ТОВ «Варіанта»**

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ПРОЦЕСУ В
УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ»**

**МАТЕРІАЛИ ІХ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ**

**28 жовтня 2021 року
Мукачево**

УДК 657:658
A43

Актуальні проблеми обліково-аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю: Матеріали ІХ Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 28 жовтня 2021 р., м. Мукачево. – 229 с.

Збірник містить матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Актуальні проблеми обліково-аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю», в яких розглядаються методологічні, методичні та практичні засади обліку, аналізу та аудиту в контексті розвитку економічної науки та практики. Окреслено коло проблем і запропоновані пропозиції щодо покращення змісту і якості обліково-аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю будуть цікавими і корисними для науковців і практиків усіх галузей економіки.

Матеріали друкуються в авторській редакції. Редакційна колегія не несе відповідальності за достовірність статистичної та іншої інформації, що надана в рукописах, та залишає за собою право не розділяти поглядів деяких авторів на ті чи інші питання, розглянуті на конференції.

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет Науково-технічною радою Мукачівського державного університету (протокол № 4 від 18 листопада 2021 р.)

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет Вченою радою Мукачівського державного університету (протокол № 8 від 25 листопада 2021 р.)

ЗМІСТ
СЕКЦІЯ 1.
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ
ОБЛІКУ І АУДИТУ

Renkas J., Renkas I. TERMODYNAMICZNE PODSTAWY TEORII RACHUNKOWOŚCI	13
Агапчук Б.Ф., Монич Н.О. РОЛЬ ПОДВІЙНОГО ЗАПИСУ В БУХГАЛТЕРСЬКОМУ ОБЛІКУ	15
Аніщенко Г.Ю., Підлубна О.Д. БУХГАЛТЕРСЬКЕ ДОКУМЕНТОЗНАВСТВО ТА ЙОГО СУЧАСНИЙ ЗМІСТ	17
Бабіч В.В., Максименко Д.В. ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ	19
Головачко В.М., Ремета М.М. ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В УКРАЇНІ ТА ШЛЯХИ ЇЙ ПОДОЛАННЯ	21
Голубка Я.В., Зозуляк М.М. ПРОГРАМИ СЕРТИФІКАЦІЇ З ПИТАНЬ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ТА ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ	23
Дяченко Р.В., Королович О.О. ЗМІСТ ТА ЗНАЧЕННЯ КАЛЬКУЛЮВАННЯ	26
Заяць О.Є., Зозуляк М.М. ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ПРОЦЕСУ: ІСТОРИЧНИЙ АСПЕКТ	28
Кафка С.М. МОДЕЛЬ КОНТРОЛЮ ЗА ПІДПРИЄМСТВАМИ, ЯКІ ВКЛЮЧАЮТЬСЯ ДО КОНСОЛІДОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА МСФЗ 10	31
Колесник С.-В. П., Максименко Д.В. ФІНАНСОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ПРОЦЕСІВ	33
Крочак О.І. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ У БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВАХ	34
Кучеренко Т.Є. ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ	36
Ліба Н.С., Манайло О. Е. РОЗВИТОК БУХГАЛТЕРСЬКОЇ ПРОФЕСІЇ В УКРАЇНІ: СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ	38
Макарович В.К. ОБЛІК ДЕПОЗИТНИХ ОПЕРАЦІЙ В БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВАХ	40
Матрос О.М. ПРОБЛЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ ДОДАНОЇ ВАРТОСТІ	42
Мигаль Д.Ю. ОБЛІК РОЗРАХУНКІВ З ОПЛАТИ ПРАЦІ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	44

3. Вісник «Офіційно про податки». 2017. №25/Д (16). Електронний ресурс. URL: <http://www.visnuk.com.ua/uk/publication/100005204-navchannya-mizhнародnim-standartam> (дата звернення: 26.10.2021).
4. Міжнародна спільнота СІРА-Україна. URL: www.sarсіra.ua (дата звернення: 25.10.2021).
5. Українська асоціація сертифікованих бухгалтерів і аудиторів. URL: www.uасаа.org (дата звернення: 25.10.2021).
6. ГО «Українське товариство фінансових аналітиків». URL: www.usfa.org.ua (дата звернення: 25.10.2021).
7. ВПГО «Федерація Аудиторів, Бухгалтерів і Фінансистів АПК України». URL: www.fаaf.org.ua (дата звернення: 25.10.2021).
8. Федерація професійних бухгалтерів і аудиторів України. URL: www.ufраа.org (дата звернення: 25.10.2021).
9. Асоціація присяжних сертифікованих бухгалтерів (АССА). URL: www.ассаglobal.com (дата звернення: 25.10.2021).

Дяченко Розалія Вікторівна,
здобувач вищої освіти ОС «Магістр»
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»,
Королович Оксана Омелянівна,
к.е.н., доцент кафедри обліку і оподаткування та маркетингу
Мукачівський державний університет

ЗМІСТ ТА ЗНАЧЕННЯ КАЛЬКУЛЮВАННЯ

Собівартість – важливий якісний показник, який відображає результати господарської діяльності підприємства, а також є інструментом оцінки техніко-економічного рівня виробництва і праці, якості управління та ін. Вона виступає як вихідна база для формування цін, а також безпосередньо впливає на величину прибутку та рівень рентабельності продукції. Калькулювання – сукупність прийомів аналітичного обліку витрат на виробництво й розрахункових процедур визначення собівартості продукту [1; с.169]. Калькулювання спрямовано на виявлення собівартості результату виробництва. Об'єктами калькулювання виступають вироби, напівфабрикати різного ступеня готовності, часткові продукти (деталі, вузли), роботи і послуги.

Достовірність результатів калькулювання залежить від ступеня відповідності об'єкту обліку витрат та об'єкту калькулювання. Чим більше вони будуть співпадати, тим більше витрат будуть прямо включені до собівартості конкретних видів продукції, і тим точніше можна буде визначити собівартість виробів. Об'єкт обліку часто значно ширший об'єкту калькулювання. Це відбувається, по-перше, якщо немає можливості вести відокремлений аналітичний облік по кожному виду продукції; по-друге, коли ведення відокремленого обліку є недоцільним (наприклад, між окремими різновидами продукції встановлена залежність, яка

визначає ступінь варіювання витрат по кожній з них); по-третє, коли ведення аналітичного обліку витрат по окремих видах продукції можливо і доцільно, але через недосконалість організації ведеться, так званий "котловий" облік по відносно великих підгрупах продукції з наступним умовним розподілом витрат між окремими калькуляційними об'єктами [2; с.253].

Інформація, що міститься в калькуляціях, має не тільки бухгалтерське значення, але й є важливим засобом управління процесом формування собівартості. Тому калькуляції повинні містити науково обґрунтований мінімум показників, необхідних для економічної роботи.

Калькулювання як процес включає: статті групування витрат; розмежування витрат між об'єктами калькулювання і визначення собівартості продукції, робіт, послуг; відображення собівартості виробів у калькуляції; контроль плану із собівартості щодо нормативу; аналізу собівартості та визначення результату. Отже, калькулювання – це групування, розмежування та розподіл витрат між об'єктами калькуляції, обчислення їх фактичної собівартості з метою контролю за результатами праці прийняття управлінських рішень щодо підвищення ефективності виробництва. Калькулювання є широким поняттям, воно включає такі частини як калькуляційний облік та калькуляцію.

Оцінка виконання прийнятого підприємством або його підрозділом плану залежить від своєчасності калькулювання, яке необхідне для аналізу причин відхилень від планових завдань за собівартістю. Дані фактичних калькуляцій використовуються для наступного планування собівартості, для обґрунтування економічної ефективності впровадження нової техніки, вибору сучасних технологічних процесів, проведення заходів по підвищенню якості продукції. За результатами калькулювання можна прийняти рішення про проведення ремонту самостійно або з використанням послуг сторонніх підприємств [1; с.289].

Тривалий час калькуляційні системи мали лише одну мету – оцінити запаси готової продукції і напівфабрикатів власного виробництва, що необхідно для внутрішньовиробничих цілей, складання внутрішньої бухгалтерської звітності, а також визначення прибутку. Не зважаючи на важливість цього завдання, колишні системи калькулювання не містили інформації, необхідної для виконання багатьох управлінських завдань. Сучасні системи калькулювання більш збалансовані. Інформація, яка міститься в них, не тільки дозволяє виконувати традиційні завдання, але й допомагає при:

- визначенні цілеспрямованості подальшого випуску продукції;
- встановленні оптимальної ціни на продукцію;
- оптимізації асортименту продукції, що випускається;
- оцінці якості роботи управлінського персоналу.

Оцінка виконання прийнятого підприємством або його підрозділом плану залежить від своєчасності калькулювання, яке необхідне для аналізу причин відхилень від планових завдань за собівартістю. Дані фактичних калькуляцій використовуються для наступного планування собівартості, для обґрунтування економічної ефективності впровадження нової техніки, вибору сучасних технологічних процесів, проведення заходів по підвищенню якості продукції. За

результатами калькулювання можна прийняти рішення про проведення ремонту самостійно або з використанням послуг сторонніх підприємств [1; с.289].

Список використаної літератури:

1. Белоусова И. Проблеми впровадження управлінського обліку на підприємствах / Бухгалтерський облік та аудит. - 2006. - №5. с.12-16
2. Ткаченко Н.М. Теоретико-методологічні аспекти формування бухгалтерського фінансового обліку. – К.: А.С.К., 2011. – 348 с.

Заяць Ольга Євгенівна,

здобувач вищої освіти ОС «Магістр»

спеціальності 071 «Облік і оподаткування»,

Зозуляк Марта Михайлівна,

ст. викладач кафедри обліку і оподаткування та маркетингу

Мукачівського державного університету

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ПРОЦЕСУ: ІСТОРИЧНИЙ АСПЕКТ

В управлінській діяльності підприємств важливу роль відіграє обліково-аналітична діяльність. Її значення підвищується при реформуванні, відповідно до міжнародних стандартів, фінансової звітності. На сьогоднішній день обліковий працівник є не тільки рахівником, котрий фіксує події господарського життя, а й фахівцем, здатним зрозуміти і оцінити будь-які явища, передбачити їх, запропонувати шляхи вирішення проблеми. Для цього на підприємствах необхідно створювати і реалізовувати обліково-аналітичну систему - об'єднання бухгалтерського обліку, аналізу, внутрішнього аудиту та контролю в єдину систему у зв'язку з їх загальною цільовою спрямованістю.

Аналіз теоретичних і практичних питань формування обліково-аналітичного забезпечення довів, що в цілому ця проблема була досліджена великою кількістю вітчизняних та зарубіжних вчених, а також економістами-практиками, які висловлюють свої точки зору про сутність і функціональні можливості обліково-аналітичних систем в цілому (Ф.Ф. Бутинець, В.Є. Швець, Й.Я. Даньків, М.В. Реслер, М.Я. Остап'юк, В.Ф. Яценко, Л.М. Потапюк, В. Горбачевський, В. Царук та інші).

Як стверджують Ф.Ф. Бутинець, В.Є. Швець, у світовій практиці історичний досвід формування інформаційно-аналітичного забезпечення систем управління суб'єктами господарювання у торгівлі почав привертати увагу вчених у ХІХ ст. Відомо, що професор математики Лючіні на прохання членів Міланської академії рахівників у 1869 році підготував лекцію з історії облікової практики, на якій оприлюднив відомості про першу друковану книгу, присвячену обліково-аналітичному забезпеченню діяльності торговельної спілки, автором якої був Лука Пачолі. Відтоді вчені високорозвинених країн всебічно досліджували питання історичного досвіду інформаційно-аналітичного забезпечення систем управління

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>